

Voorjaarsrede MKB INFRA-voorzitter Daan Stuit bij de Algemene Ledenvergadering van MKB INFRA op maandag 30 mei 2016 in Rotterdam

Toen de feestcommissie van onze organisatie onder aanvoering van Gert Peek voor het eerst bijeen kwam om zich over deze gedenkwaardige dag te buigen, stond één ding bij voorbaat vast. Dit hamerstuk betrof de locatie waar we ons afscheidsfeestje zouden vieren. Ik sta namelijk te boek als een supporter door dik en dun van de club die in dit huis, wat zeg ik, kasteel, speelt en aangezien op het moment dat die commissie haar eerste ei legde, ruim driekwart jaar geleden, promotie van onze roodwitten al in zicht kwam, was er geen ontkomen aan. Nog even overwoog de commissie dit feestje te koppelen aan de kampioenswedstrijd, maar ontbrak het haar uiteindelijk aan voldoende fondsen om dit matchfixings-kunststukje ook echt tot uitvoering te brengen. Die fondsen bewaren we liever tot volgend seizoen, om te voorkomen dat één van die drie voetbalparels uit onze wereldstad het eredivisieloodje legt. Dus alvast een tip voor wie voetbal belangrijker is dan eten en drinken: let goed op die onderlinge uitslagen.

Verbaasd zult u zich misschien afvragen, vanwaar die pijpenla als ontvangstzaal? Daarom een kort uitstapje. Bent u wel eens in het Concertgebouw in Amsterdam geweest? Is u dan ook opgevallen dat die ruimten naast de zaal zo allemachtig smal zijn? En weet u waarom dat zo is? Ik help u uit de droom. Toen dat gebouw eind 19^e eeuw werd gebouwd speelde alles zich af in de hoofdzal. Daar werd muziek gemaakt, gewandeld, gegeten en gepraat, dat laatste tot ergernis van de muzikanten, maar dat terzijde. Die omliggende zalen waren niets anders dan een soort maxi-garderober, waar water uit jassen droop maar verder niets gebeurde. Tegenwoordig is het meer dan eens andersom; leven in de wandelgangen en saaiheid in de zaal. Het veld hiernaast zie ik als een soort zaal, en u begrijpt wellicht waar ik heen wil. Ook hier draaide aanvankelijk alles om wat zich op het veld afspeelde, maar naarmate de prestaties in neerwaartse richting bewogen verschoof het voetballeven naar de gangen. En ook deze gangen waren oorspronkelijk bedoeld als kleedruimte voor onze jongens.

Dit zeggend kunt u mij onmogelijk nog verwijten dat ik geen oog heb voor de zwakten van Sparta. Jarenlang hebben we ons zitten verbijten en jarenlang verdrongen we ons verdriet in deze spelonken. Maar het tij is gekeerd; eindelijk hebben we een trainer gevonden die onze jongens het vuur aan de schenen heeft gelegd en ons weer heeft gebracht waar we thuishoren. Als laatste wil ik nog verklappen dat onze commissie wél voldoende middelen bijeenbracht om de trainer van Sparta een suppletie boven zijn contractsalaris te bieden, die hem motiveerde een stapje harder te lopen opdat wij het vandaag extra gezellig zouden hebben. Maar dat alles wel binnen de Balkenende-norm, want we blijven Rotterdammers onder elkaar.

Doorgaans kijk ik in mijn inleidingen vooruit, maar aangezien dit mijn laatste is ontkom ik niet aan een enkele terugblik. Zes jaar lang heb ik aan het roer mogen staan van een club die tien jaar bestaat. De eerste vier jaar zwaaide Theo van der Kuil de scepter. Theo was een

zeer dynamische, bijna explosieve, bestuurder die in die beginperiode van bouwen aan idealen en breken van weerstand meer dan in z'n element was. Als vice-voorzitter moest ik Theo wel eens wat temperen in zijn onstuimig enthousiasme om niet te snel te gaan en te ver voor de troepen uit te lopen. Maar het was een prachtige periode die in onze organisatie met hoofdletters mag worden geschreven.

Vanaf 2010 mocht ik de troepen bestuurlijk aanvoeren en dat heb ik met buitengewoon veel plezier gedaan. Aanvankelijk had ik grote huiver om het voorzitterschap op me te nemen. Als voorzitter van VAGWW had ik immers al jaren daarvoor met dat bijltje gehakt en dat was me zeker in de eindfase niet helemaal goed bevallen. Dus je denkt wel even goed na voor je weer met een soortgelijk avontuur gaat beginnen. Het zal u niet verbazen dat ik daar lang met mijn dierbare echtgenote over heb gesproken, want een herhaling van vroeger opgedane frustraties zag ook zij helemaal niet zitten.

Voor één ding was ik zeker niet bevreesd. MKB INFRA was een jonge club, een vriendenclub, waarvan de leden uiteraard wel een verleden met zich meedroegen, maar de organisatie niet. En die organisatie maakte niet de fout de brokstukken van het verleden boven water te halen om ze proberen te lijmen, nee, die organisatie keek alleen vooruit en trok een volslagen nieuw plan. En dat was een verademing. Wat in die afgelopen zes jaar het diepst in mijn geheugen is gekerfd, is die frisheid van denken en doen, niet achterom kijken en klagen dat vroeger alles beter was, maar vooruitkijken en niet zeuren, en dat in de wetenschap dat een sector die zo geklonken is aan de samenleving als letterlijk fundament van die samenleving, zich zo dienstbaar mogelijk naar de veranderingen in die samenleving moet buigen. Zich snel ontwikkelende maatschappelijke en politieke visies op energieverbruik, duurzaamheid, milieu en overlast, hebben ons op het puntje van de stoel gebracht en ons niet de minuut rust gebracht om te mijmeren over het verleden. Onze leden hebben elkaar ongelooflijk geïnspireerd en scherp gehouden en hun organisatie MKB INFRA gebruikt om ieder bij de les te houden. Ik denk aan de vele green deals waarin we een prominente rol spelen (de meest recente, het Nieuwe Draaien, is vorige week van start gegaan), onze uitvoerige discussies over CO-2 en andere ladders en de workshops om die te kunnen beklimmen, aan onze niet aflatende bemoeienissen met de Aanbestedingswet, of liever met het aanbestedingsproces in de praktijk, waar wij inspelen op en vasthouden aan de breed maatschappelijk gedragen principes van een gelijk speelveld voor alle bedrijven, ik denk aan onze onvolprezen convenanten als discipelen van een nieuwe ordening in de relatie opdrachtgever/opdrachtnemer. En als laatste denk ik aan onze opleidingen die spijtig genoeg even een tikkie van het reces hebben opgelopen, en onze jongeren, een netwerk- en uitwisselingsorganisatie die ik beschouw als de trots van MKB INFRA en waar veel collega's jaloers op zijn. Dit kon en kan allemaal in die jonge club, waar niemand zich verschuilt achter een ander, waar hiërarchie taboe is en waar elk woord van wie ook telt. Waar commissieleden, vaak om niet, zich inspannen om nieuwe wegen te zoeken en nieuwe verbanden te leggen en onrechtvaardigheden in wetgeving of uitvoeringspraktijk over de knie leggen. Een club ook die buitengewoon zuinig met geld omspringt en afrekent met het wat poenerig imago dat onze sector jarenlang achtervolgde.

Ik kijk ook vooruit. Enigszins schoorvoetend ontwikkelt MKB INFRA zich van een organisatie van uitsluitend gww-bedrijven naar een organisatie die het gehele proces van ontwerp tot uitvoering omvat. Die ontwikkeling mag wat mij betreft wat sneller gaan. Vergeet niet dat de trend bij veel opdrachtgevers is om totaaloplossingen verpakt in totaalbestekken op de markt te brengen. Dat vraagt om een multidisciplinariteit van de opdrachtnemers. Waar ik naar streef is die verschillende disciplines onder één dak te hebben, om zoveel mogelijk onderling kennis te kunnen uitwisselen en in alle rust nieuwe innovatieve concepten te kunnen ontwikkelen. Ook vragen opdrachtgevers ons vaak te bemiddelen om een aantal complementaire bedrijven onder centrale regie bijeen te brengen om zodoende het midden- en kleinbedrijf in staat te stellen zich richting grote partijen te kunnen manifesteren. Dat er hier en daar nog huiver bestaat wil ik graag geloven, maar met geloven alleen (ik doel hier uitdrukkelijk op geloven met een kleine g) doe je niet veel. En alle goede bedoelingen van de Aanbestedingswet ten spijt, onontkoombaar lijkt de tendens dat gemeenten hun expertise en daarmee hun uitvraag voor infrastructurele projecten steeds meer koppelen. Ook daar is het zaak je complementaire collega's en andere bedrijven in de keten op te zoeken.

Recente studies laten een vrij apocalyptisch beeld van Nederland zien op het punt van dichtslibben van verkeersaders, zeker in de spits. Ik ben van mening dat de huidige Minister te lang heeft achterover geleund en deze vooruitzichten letterlijk voor zich uit heeft geschoven. Ik herinner me nog van niet te lang geleden de juichkreten van het Ministerie dat de filedruk zienderogen afnam. Dat dit geheel en al aan de recessie lag en niets te maken had met de werkelijke ontwikkeling van de mobiliteit die andere curven trekt, vertelde men er ons niet bij. Ik herhaal: deze Minister heeft zich niet voldoende bij de les gehouden en ons een beetje in slaap laten sukkelen dat het zo'n vaart allemaal niet zou lopen. En nu zitten we dus tegen die nieuwe prognoses aan te hikken.

Laat dit een les zijn voor een volgend Kabinet. Ook ik ben van mening dat we een substantieel extra bedrag moeten uittrekken voor onze infrastructuur, ik denk aan een 3 à 5 miljard, en dan spreek ik niet alleen over wegen en vliegvelden en mainports, maar ook over iets op het eerste gezicht basaal als rioleringen, kabels en leidingen die dringend moeten worden vernieuwd en natuuronderhoud. Onze rioleringen schreeuwen om groot onderhoud.

Waar ik ook een waarschuwende vinger hef is de actuele discussie over de nadeelcompensatie voor bedrijven die min of meer langdurig slachtoffer zijn van opbrekingen. Op zichzelf is de wens van de getroffen bedrijven heel legitiem en begrijpelijk, maar tegelijk vraag ik me af waar die meerkosten terecht komen. Aan de ene kant zullen opdrachtgevers geneigd zijn die periode zoveel mogelijk te bekorten. Dat klinkt logisch, maar onze bedrijven zullen dan extra kosten moeten maken, tenzij innovatieve oplossingen kostenneutraal uitpakken. Ook zal die meerprijs ergens vandaan moeten komen. Onder de huidige financiële omstandigheden, waarin gemeenten verkeren is het niet al te profetisch te denken dat die meerkosten ergens in de marges worden versleuteld. In deze discussie zullen we ons dan ook sterk moeten roeren.

Ik sluit af. Ik bewaar goede herinneringen aan deze organisatie, aan de collega's van VERAS en VMS met wie we in de Sectie Infra nauw samenwerken, en last but not least aan Aannemersfederatie Nederland die ons overkoepelt. De Federatie is nog jonger dan MKB INFRA en heeft inmiddels een fase bereikt waarin wordt nagedacht hoe verder te gaan. Jonge organisaties als de onze moeten periodiek nagaan of de bakens moeten worden verzet en kunnen dat ook makkelijker dan clubs die al een eeuwigheid bestaan. Dat is hun flexibele kracht. Het zal u niet verbazen dat een nieuwe cao hierbij een belangrijke leidraad vormt. Binnen de Federatie is het blok Gespecialiseerde Aannemers druk doende zich te groeperen rond een aantal bindende thema's zoals onderwijs. Ook dat is een belangrijke ontwikkeling.

Ik blijf de Aannemersfederatie en de Europese belangenbehartiging nog een half jaar trouw. Daarna moet Philip van Nieuwenhuizen volop aan de bak.